

5.2.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 0638/2023, του Gheorghe Cosmin Theodor, ρουμανικής ιθαγένειας, σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2021-2027 στη Ρουμανία

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2021-2027 στη Ρουμανία, προκειμένου να αποτραπούν τα εργατικά ατυχήματα που οδηγούν σε σοβαρούς τραυματισμούς ή ακόμη και σε θανάτους. Παραθέτει το παράδειγμα του μεγαλύτερου ρουμανικού διυλιστηρίου πετρελαίου (διυλιστήριο Petromidia), όπου, σύμφωνα με τον ίδιο, σημειώθηκαν τρία σοβαρά εργατικά ατυχήματα μεταξύ 2021 και 2023. Θεωρεί ότι η μη εφαρμογή των κανόνων για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία οδηγεί σε θανάτους εργαζομένων και σε μη προγραμματισμένες διακοπές της διαδικασίας διύλισης. Συνεπώς, ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκφράσει τη θέση του σχετικά με τη συχνότητα και τη σοβαρότητα των εργατικών ατυχημάτων που συμβαίνουν στο προαναφερθέν διυλιστήριο.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 23 Οκτωβρίου 2023. Η επιτροπή εκλήθη να παράσχει πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 6 του Κανονισμού.

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 5 Φεβρουαρίου 2024

Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία, το βασικό τμήμα της ενωσιακής νομοθεσίας είναι η οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για

την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία, ήτοι η οδηγία-πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία¹. Η οδηγία καθορίζει, μεταξύ άλλων, τις γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη κινδύνων, την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, καθώς και τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, και καλύπτει όλους τους κινδύνους. Επιβάλλει μια σειρά υποχρεώσεων στον εργοδότη, συμπεριλαμβανομένων της διασφάλισης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σε κάθε πτυχή που σχετίζεται με την εργασία, της αξιολόγησης όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν οι εργαζόμενοι, και της θέσπισης των επακόλουθων προληπτικών και προστατευτικών μέτρων. Η οδηγία προβλέπει, επίσης, ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επαρκή έλεγχο και εποπτεία. Εκτός από την οδηγία-πλαίσιο, εγκρίθηκε σειρά συναφών οδηγιών που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες πτυχές της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, προκειμένου να προσαρμοστούν οι αρχές της οδηγίας-πλαισίου, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένους κινδύνους στην εργασία (π.χ. έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες ή φυσικούς παράγοντες, σε εκρήξιμη ατμόσφαιρα), σε συγκεκριμένους χώρους εργασίας και τομείς (π.χ. εργοτάξια, εξορυκτικές βιομηχανίες), σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων (π.χ. εγκύους, νεαρούς εργαζόμενους, εργαζόμενους με σύμβαση απασχόλησης ορισμένου χρόνου).

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι οδηγίες της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια εκδίδονται βάσει του άρθρου 153 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καθορίζουν ελάχιστες απαιτήσεις, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν αυστηρότερες ή ειδικότερες απαιτήσεις προστασίας σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, το «διυλιστήριο Petromidia», που βρίσκεται στο Năvodari (Ρουμανία), είναι εγκατάσταση που υπόκειται στην οδηγία Seveso III (οδηγία 2012/18/ΕΕ), η οποία αφορά την «αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες». Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης εκτάσεως που προκαλούν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες και αποσκοπεί στον περιορισμό των επιπτώσεων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στην οδηγία πρέπει να προσδιορίζουν τους κινδύνους, να καταρτίζουν σχέδια ασφαλείας, να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα, καθώς και να προετοιμάζονται για τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες.

Παρά τη θέσπιση της οδηγίας Seveso για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων, καθώς και άλλης σχετικής νομοθεσίας, συμβάντα στον χώρο εργασίας σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις ενδέχεται ακόμη να συμβούν λόγω διαφόρων περιστάσεων, όπως λόγω ανθρώπινων σφαλμάτων, τεχνικών αστοχιών, έλλειψης επαρκούς κατάρτισης, μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς ασφαλείας και/ή άλλες.

Οι οδηγίες της ΕΕ μεταφέρονται στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών και, επομένως, η εθνική νομοθεσία για τη μεταφορά των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο εφαρμόζεται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Επομένως, εναπόκειται στα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω κανόνες μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο, εφαρμόζονται ορθά και επιβάλλονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Σύμφωνα με το «Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία

---

¹ ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1.

κατά την περίοδο 2021-2027 Ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας»², κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων έχουν βελτιωθεί σημαντικά, με σημαντική μείωση των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στην ΕΕ³.

Ωστόσο, το στρατηγικό πλαίσιο τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες και επικεντρώνεται σε τρεις εγκάρσιους βασικούς στόχους για τα επόμενα έτη, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη βελτίωσης της πρόληψης των ατυχημάτων και των ασθενειών στον χώρο εργασίας, και επισημαίνει ότι «είναι ανάγκη να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για τη μέγιστη δυνατή μείωση των θανάτων που συνδέονται με την εργασία, σύμφωνα με την προσέγγιση «όραμα για μηδενικές απώλειες» για τους θανάτους που συνδέονται με την εργασία στην ΕΕ».

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν αναληφθεί διάφορες δράσεις, για παράδειγμα μια γνωμοδότηση που εκπονήθηκε από ειδική ομάδα εργασίας του «οράματος για μηδενικές απώλειες», εγκρίθηκε από την τριμερή συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια και την υγεία.

Η γνωμοδότηση περιέχει διάφορες συστάσεις για τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση των κατάλληλων δράσεων για την προώθηση της πρόληψης των ατυχημάτων και των ασθενειών που συνδέονται με την εργασία, σύμφωνα με την προσέγγιση του «οράματος για μηδενικές απώλειες» και απευθύνει συστάσεις για σχετικές δράσεις, ιδίως προς τα κράτη μέλη⁴.

Επιπλέον, και όπως αναφέρεται στο στρατηγικό πλαίσιο, η ενίσχυση της επιβολής είναι μείζονος σημασίας και η Επιτροπή στηρίζει την Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC) σε δράσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μείωση των θανάτων που συνδέονται με την εργασία σε επίπεδο εταιρίας, ανταλλαγής ορθών πρακτικών και στήριξης για τη βελτίωση της κατάρτισης των επιθεωρήσεων εργασίας. Για παράδειγμα, η SLIC προετοιμάζει επί του παρόντος την επόμενη εκστρατεία της, η οποία θα ξεκινήσει στις αρχές του 2024 με θέμα την πρόληψη σοβαρών ή θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων.

Ο αναφέρων κάνει λόγο για τρία σοβαρά εργατικά ατυχήματα που σημειώθηκαν μεταξύ του 2021 και του 2023, στο μεγαλύτερο ρουμανικό διυλιστήριο πετρελαίου, προκαλώντας τον θάνατο πολλών ατόμων. Η συλλογή δεδομένων βάσει της μεθοδολογίας ESAW «Ευρωπαϊκές Στατιστικές για τα Εργατικά Ατυχήματα» αναφέρει συνολικά 172 θανατηφόρα ατυχήματα το 2021. Τα στοιχεία για τα εργατικά ατυχήματα για το 2022 και το 2023 θα είναι διαθέσιμα από τον Ιούλιο του 2024 και του 2025 αντίστοιχα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 349/2011 της Επιτροπής⁵. Τα τελευταία (2021) σχετικά στατιστικά στοιχεία της Eurostat για τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στη Ρουμανία⁶ φαίνεται να δείχνουν μείωση του αριθμού

---

² COM(2021) 323

³ Τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στην ΕΕ μειώθηκαν κατά περίπου 70 % μεταξύ 1994 και 2018.

⁴ Βλ. <https://circabc.europa.eu/ui/group/cb9293be-4563-4f19-89cf-4c4588bd6541/library/6dd45935-308c-4ed4-bc88-7fb4471af27a/details>.

⁵ ΕΕ L 97 της 12.4.2011, σ. 3.

⁶ Βλέπε τα τρέχοντα στοιχεία των ευρωπαϊκών στατιστικών σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα (ESAW) της Eurostat για τη Ρουμανία, για όλους τους οικονομικούς τομείς (NACE αναθ. 2, 2008 και εξής): <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/4d9fcf59-4d8f-403f-9d0f-d192f8622ef1?lang=fr>

των θανάτων στον χώρο εργασίας τα τελευταία χρόνια⁷. Όσον αφορά τον σχετικό οικονομικό τομέα (Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου)⁸, το 2021 σημειώθηκαν τρία θανατηφόρα ατυχήματα στη Ρουμανία, ενώ δεν σημειώθηκαν θανατηφόρα ατυχήματα από το 2017 έως το 2020. Ο αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων (και το αντίστοιχο ποσοστό ατυχημάτων) μπορεί να ποικίλλει σημαντικά από έτος σε έτος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο αναφέρων παρέχει μόνο γενικές πληροφορίες χωρίς πηγές και πολλές λεπτομέρειες, ενώ δεν αναφέρει αν έχουν επιληφθεί του θέματος οι εθνικές αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, για παράδειγμα εργατικοί ή περιβαλλοντικοί φορείς.

Συμπέρασμα

Οι ελάχιστες απαιτήσεις της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια καθορίζονται στις σχετικές οδηγίες της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, και εναπόκειται στα κράτη μέλη να μεταφέρουν τις οδηγίες στην εθνική τους νομοθεσία και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι υπόκεινται στις νομικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή τους. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται, ειδικότερα, να εξασφαλίζουν επαρκείς ελέγχους και εποπτεία, και είναι πρωτίστως αρμόδια για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής επιβολής των εν λόγω διατάξεων.

Το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, με την προτεινόμενη προσέγγιση του «οράματος για μηδενικές απώλειες», συνεπάγεται ότι πρέπει να καταβληθούν όλες οι προσπάθειες για τη μείωση των ατυχημάτων και των ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία, και ότι αυτό απαιτεί τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και την ανάληψη δράσης σε κάθε εγκατάσταση.

Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τα θανατηφόρα και σοβαρά εργατικά ατυχήματα για τα οποία κάνει λόγο ο αναφέρων, ούτε για το εάν οι εθνικές αρμόδιες αρχές επιβολής έχουν διερευνήσει τα εν λόγω ατυχήματα και τις πιθανές ενέργειες που έχουν αναληφθεί, τα ζητήματα που τίγονται στην παρούσα αναφορά θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

---

⁷ Ο συνολικός αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων που σημειώθηκαν στη Ρουμανία το 2021 ανήλθε σε 172, σε 179 το 2020, σε 227 το 2019, και σε 235 το 2018. Η μείωση το 2020 και το 2021 ενδέχεται να οφείλεται στις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας.

⁸ Κλάδος NACE 19.